

שיפור המוכנות למצבי חירום

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, על מנת להבטיח את ההיערכות למצב חירום, את תפקודן של רשויות המדינה והמשק במצב כזה, להגן על חיי אדם ורכוש ולאפשר המשכיות באספקת שירותים ומוצרים שהם חיוניים לקיום האוכלוסיה:

1. משרד ממשלתי ינקוט את הפעולות הדרושות על מנת להבטיח מבעוד מועד כי שירותים ומוצרים שהם חיוניים לקיום האוכלוסיה, המסופקים על ידו בשגרה או שאספקתם מצויה בתחום אחריותו, ינתנו גם במצב חירום, וכן יפעל לכך שיחידות הסמך שלו, החברות הממשלתיות והתאגידים הסטטוטוריים שבאחריותו ערוכים כאמור.
2. משרד ממשלתי העומד להתקשר בחוזה לאספקת שירות או מוצר שהם חיוניים לקיום האוכלוסיה, או להאריך תוקפו של חוזה כאמור, יתן דעתו לצורך לכלול בחוזה ההתקשרות תנאים להבטחת היערכותו למצב חירום של הגוף עמו הוא מתקשר, ובכלל זה יפרט את הטובין והאמצעים שהחזקתם או אספקתם נדרשת, משך הזמן שבו נדרשת ההחזקה או האספקה ואופן אספקתם במצבי חירום. כמו כן, לפי העניין, ישקול לבקש משר הכלכלה להכריז על הגוף כ"מפעל חיוני" לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967 (להלן – חוק שירות עבודה בשעת חירום).
3. רשות מוסמכת המפקדת על הענקת רישיון, היתר או אישור לפי חוק או מכוחו, תקבע תנאים סבירים ומידתיים, ככל שהדבר עולה בקנה אחד עם ההוראות בחוק המסמך, שיבטיחו היערכות מקבל הרישיון, ההיתר או האישור, לפי העניין, לרציפות באספקת מוצרים ושירותים שהם חיוניים לקיום האוכלוסיה במצב חירום.
4. לא תופרט חברה ממשלתית, לפי פרק ח1 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן – חוק החברות הממשלתיות), אלא אם קיים גוף ממשלתי אחר המספק את השירותים והמוצרים החיוניים אותם סיפקה החברה. נמצא, כי לא קיים גוף ממשלתי כאמור, תופרט החברה רק לאחר שיקבעו תנאים שיבטיחו היערכותה הנאותה למתן מענה במצב חירום, לרבות הכרזתה כ"מפעל חיוני" לפי חוק שירות עבודה במצב חירום והכרזה בצו כי למדינה אינטרסים חיוניים בקשר אליה, לפי סעיף 59ח(א) לחוק החברות הממשלתיות.
5. פעולות משרדי הממשלה לפי החלטה זו תעשינה בהתבסס על איום הייחוס המצרפי ותרחיש הייחוס המצרפי וככל הנדרש תוך התייעצות עם רשות החירום הלאומית במשרד הביטחון.

לענין החלטה זו – "מצב חירום" – "מצב מיוחד בעורף" כמשמעותו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, "אירוע אסון המוני" כמשמעותו בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, "תקופת הפעלת מערך המל"ח" לפי החלטות הממשלה מס' 1716 מיום 6.7.1986 ומס' 1080 מיום 13.2.2000 וכל מצב חירום המוכרז על פי דין.

דברי הסבר

רקע כללי

מדינת ישראל, באמצעות משרדי הממשלה, יחידותיו ורשויות סטטוטוריות, כל אחד בתחומו, נדרשת להיערכות למתן מענה להמשכיות באספקה של שירותים ומוצרים חיוניים ולרציפות תפקודית של המשק במצבי החירום השונים.

משרדי הממשלה, יחידותיו ורשויות סטטוטוריות, כל אחד בתחום אחריותו, נדרשים לנקוט באמצעים שונים ומגוונים להבטחת רציפות באספקת מוצרים ושירותים החיוניים למשק האזרחי ולתמיכת הלחימה של צה"ל במצבי החירום השונים, ובכלל זה הבטחת העמדתם של משאבים ותשומות הכרחיים לקיומה של המשכיות הפעילות בשעת חירום, לרבות בהיבטי כוח אדם, מלאי טובין, גנרציה ועוד.

הצעת החלטה זו, למעשה, מעגנת בכתובים את סמכותו ואחריותו של כל רגולטור להבטיח את ההיערכות לחירום.

לאור האמור, מוצע לקבוע כי בקשירת חוזה ובמתן היתר הפעלה או רישיון, הנוגעים לשירותים ומוצרים חיוניים, על המשרד הממשלתי, יחידותיו ורשויות סטטוטוריות, הנוגעים בדבר לקבוע הוראות או תנאים שיבטיחו את קיומה של רציפות תפקודית באספקת השירותים והמוצרים כאמור גם במצבי חירום.

עוד מוצע לקבוע, כי בעת הפרטת חברה ממשלתית ינקטו צעדים הנדרשים על מנת להבטיח רציפות תפקודית באספקת שירותים ומוצרים חיוניים הניתנים על ידה גם במצבי חירום, ככל שהדבר רלוונטי לתחום פעילותה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

בהצעה הוטמעו הערות השרים שהעבירו התייחסותם. לא התקבלו התייחסויות נוספות.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטות הממשלה מס' 1716 מיום 6.7.1986 ומס' 1080 מיום 13.2.2000 ;

החלטה מס' 1577 מיום 15.4.2007 ;

החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מס' ב/43 מיום 19.12.2007.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יחס ההצעה

מצורפת בזאת.

סיווגים

סיווג ראשי : 05ממשלה ;

תחום פעולה עיקרי : 01חוץ וביטחון.

מוגש על ידי שר הביטחון

כ"ד בתשרי התשע"ז

26 באוקטובר 2016

מדינת ישראל
משרד הביטחון
- בלמ"ס -

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: כ"ג אלול, תשע"ו
26 ספטמבר, 2016

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה – שיפור המוכנות למצבי חירום

נושא הצעת ההחלטה:

שיפור המוכנות למצבי חירום.

תמצית ההצעה, בהתייחס להיבטי המשפטיים:

מדינת ישראל, באמצעות משרדי הממשלה, כל משרד בתחומו, נדרשת להיערכות למתן מענה להמשכיות באספקה של שירותים ומוצרים חיוניים לרציפות תפקודית של המשק האזרחי ותמיכה בלחימה במצבי החירום השונים.

בהחלטת הממשלה מס' 1577 מיום 15.4.2007 הוטלה על שר הביטחון אחריות העל הכוללת לטיפול בעורף בכל מצבי חירום, במסגרתה, בין היתר, נקבע כי שר הביטחון, תוך התייעצות עם משרדי הממשלה והגופים הנוגעים בדבר, ינחה בדבר ביצוע עבודת מטה שתפרט את הפעולות הנדרשות לשם מימוש אחריותו, ובין היתר לבחינת הצורך בתיקוני החלטות ממשלה ודברי חקיקה.

זאת ועוד, בהחלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי ב/43 מיום 19.12.2007 הוקמה רשות חירום לאומית (רח"ל), שתפקידה לשמש גוף מטה מתאם ליד שר הביטחון, אשר יסייע בידו לממש את אחריות העל לטיפול בעורף בכל מצבי החירום. בין יתר תפקידיה בשגרה מופקדת רח"ל על הגדרת האיום ותרחישי הייחוס לעורף במצבי החירום השונים, ההיערכות והמענה הנדרשים מארגונים וממשרדי ממשלה בעורף במצבים אלה, וכן הכנת הצעות החלטה בנושא.

משרדי הממשלה, כל משרד ומשרד בתחום אחריותו, נדרשים, באופן טבעי וכחלק מובנה לפעילותם שבשגרה, לנקוט באמצעים שונים ומגוונים להבטחת רציפות באספקת מוצרים ושירותים חיוניים במצבי החירום השונים.

הצעת החלטה זו, למעשה, מעגנת את סמכותם ואחריותם הקיימת של כל שר ושר בתחום אחריותו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם ודרכי פתרונם:

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
ההחלטה נוגעת לכל משרדי הממשלה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד:
אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

✓ ברכה,
אחז בן-ארי
היועץ המשפטי